

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarum Qualificatoris, Et
Olim Compluti Sacrae Theologiae Professoris. Opus
Theologicum, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attributis Divinis Vbertim Dissertitur ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quaest. 3. Vtrum malum, vel permissio eius sit effectus praedestinationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

mus argumenta, quæ contra utramque opponi solent.

12 Obijcitur primò August. cap. 10. de Prædestin. Sanctor. ubi, dum prædeterminationem præparationem gratiæ esse, definit, gratiam verò ipsius prædeterminationis effectum, cætera dona naturalia ab effectibus prædeterminationis videtur excludere. Respondeo, non excludere. Primò; quia forte ibi gratiam accipit latius prout dona etiam naturalia complectitur. Nam & hæc sub nomen gratiæ largè acceptum cadere posse, sæpe admovent Patres, & Scholastici; quorum plures refert Ruiz disput. 24. lect. 7. Secundò; quia, etsi alios habeat effectus prædeterminatio, absolute est verum, prædeterminationem esse præparationem gratiæ, & gratiam esse effectum eius. Fit tamen ab Augustino mentio solum de illâ tanquam de præcipuo prædeterminationis effectu, ad quem cæteri referuntur, seu ordinantur: quo non excludit alios effectus à se admissos alijs in locis. Videatur præsertim lib. 8. ad Simplicianum quæst. 2. circa medium lib. de Dono persever. cap. 14. lib. de Corrept. & grat. cap. 8. prope finem, & lib. de Prædestin. Sanctor. cap. 14. ante medium.

13 Secundò opponuntur Patres Africani cum Augustino epist. 95. ad Innocentium Papam versus medium dicentes. *Esse enim quadam non improbandâ ratione dicitur gratia Dei, qua creati sumus, ut non nihil essemus, &c. alia tamen est, qua prædestinati vocamur, iustificamur, & glorificamur.* Deinde ipse August. epist. 105. in illud Apostoli ad Roman. 3. *Iustificati gratis per gratiam ipsius*, inquit. *Non istam gratiam commendat Apostolus, qua creati sumus, ut homines essemus, sed, qua iustificati sumus, ut homines iusti essemus. Ista est enim gratia per Iesum Christum Dominum nostrum. Etenim Christus non pro nullis, ut homines conderentur, sed pro impijs mortuus est, ut iustificarentur.* Quibus Patres ab effectibus prædeterminationis, & à meritis Christi aperte videntur excludere beneficia creationis. Respondeo cum Herice, Ruiz, & alijs Recentioribus, prædictos Patres solum intendere, creationem, & cætera naturalia dona, præcisè prout naturalia sunt, ad finem tantum naturalem suapte naturâ ordinata, & Reprobis etiam communia, nec esse effectus prædeterminationis, nec meritum Christi. Hoc tamen non tollit, ea, prout ad gratiam, gloriamque supernaturalem conducunt, eleuantur, & ordinantur à Deo, esse prædeterminationis effectus, & per merita Christi conferri. Qui quidem, etsi non meruerit hominibus, ut absolute essent, meruit tamen, ut essent iusti, & beati, & consequenter, quidquid confertur ad eorum iustitiam, & salutem, prout ad illam confert.

14 Tertiò obijcitur. Patres contententes contra Pelagium, & eius Reliquias, ex parte Prædestinati nullum dari prædeterminationis meritum, nunquam id probarunt: quia Prædestinatus suam existentiam, à qua eius prædeterminatio incipit, non promeretur, in quo facillè Aduersarios conuincerent. Ergo supponebant, existentiam non esse effectum primum, à quo nostra prædeterminatio sumit exordium. Concesso antecedente; nego consequentiam. Quia non erat instituti Parrum, probare, nullum præcedere meritum ad integram prædeterminationem; (licet & id obiter suis argumentis confecerint); sed prædeterminationem ad gloriam, aut etiam ad gratiam ex meritis arbitrij

non fieri, ut contendebant Pelagius, & eius Reliquiæ.

Quartò obijcitur. Si substantia Prædestinati, bona indoles, aut alia dona naturalia essent effectus prædeterminationis, illa quidem ad gratiam vocationis conducerent. Vnde ex parte Prædestinati daretur causa prima gratiæ. Ad id dici non potest. Ergo. Respondeo, dici non posse, ex parte Prædestinati dari causam primæ gratiæ per modum meriti, aut dispositionis moralis. Causam vero physicam receptiuam primæ gratiæ, qualis est substantia Prædestinati, aut ad eius efficaciam iuuantem, qualiter iuuat bona indoles iuxta sententiam August. lib. de Dono persever. cap. 14. ex parte Prædestinati negari non posse. Imo aliquando bona naturæ occasio sunt, quam Deus accipit, aut conditio, quam intuetur ad conferenda dona gratiæ, iuxta doctrinam datam disp. 42. quæst. 4. proposit. 6. Quod satis est, vtila inter prædeterminationis effectus comprehendantur. Adde, negari non posse, bona naturæ aliquaratione conducere ad iustificationem, & gloriam Prædestinati, etsi negetur, esse ea prædeterminationis effectus. Vnde argumentum factum, quod in eâ conducentia nititur, nihil speciale, contra nos præstat, sed ab omnibus est solvendum. Mitto alia leuiora apud Ruiz supra lect. 7. & 8.

Denique obijciunt alij. Existencia non potest esse beneficium; quia non supponit subiectum, cui donetur. Ergo nec potest esse prædeterminationis effectus. Rursum forma nequit efficaciter amari, nisi subiecto existenti. Ergo beatitudo efficaciter amata supponit existentem Prædestinatum. Ergo existentia Prædestinati nequit esse effectus amoris efficacis suæ beatitudinis, atque adeo nec prædeterminationis. Ad primum respondeo, beneficium sumptum pro dono indebito non debere supponere subiectum, sed posse esse ipsam subiecti substantiam, ut supponunt Patres Africani cum Augustino relati num. 13. Ad secundum dico, optimè posse amari etiam efficaciter formam subiecto nondum existenti, dummodò pariter subiectum ipsum efficaciter decernatur siue eodem, siue distincto decreto: de quo modo non curo. Addo tamen, ut existentia Prædestinati sit prædeterminationis effectus iuxta sententiam non admittentem prædeterminationem gloriæ, lat esse, illam speciali affectu decernere ex simplici ipsius gloriæ intentione. Quo friget argumentum.

Postremo obijcitur. Bona naturalia eueniunt iuxta exigentiam causarum naturalium. Ergo non sunt effectus prædeterminationis. Nego consequentiam. Quia ipsa naturalis dispositio rerum, vnde ea exigentia prouenit, specialiter est ordinata à Deo in gloriam Prædestinatorum.

QVAESTIO III.

Vtrum malum, vel permissio eius sit effectus prædeterminationis.

EX doctrinâ præcedentis quæstionis constat, mala pœnæ, & defectus bonorum naturalium,

ium, quæ supponunt existentiam Prædestinati, effectus prædestinationis esse defecto, quoties reipsa ad gloriam Prædestinati aliqua ratione conducunt. Quoniam, cum huiusmodi mala simpliciter sint bona directe amabilia à Deo, eligibiliaque in ordine ad gloriam Prædestinati, in quam aliquo modo reipsa videntur influxura; nihil eis deest, quominus in effectus prædestinationis computentur, et naturalia bona, de quibus quæst. præced. tractatum est. Itaque, esse cæcum, claudum, surdum, gibbosum, ægræ valetudinis, prauæ complexionis, hebetioris ingenij, difficilius indolis, & alia id genus, sæpe inter prædestinationis effectus locum habebunt, quatenus vel peccata præpediunt, vel materiam suppeditant virtutum. Tantum demque censendum est de paupertate, erumnis, laboribus, fame, siti, bello, præmatura, aut violenta morte, de cæterisque huiusmodi calamitatibus huius vitæ; quæ non raro viam sternunt ad æternam.

19 De malis verò culpæ siue peccatis certum est, non posse esse prædestinationis effectus, ut dicebamus quæst. 1. num. 1. quia non possunt amari à Deo, neque esse effectus eius. Idque non solum quoad malitiam formalem, ut constat; sed neque quoad materiale actionem, prout est ab homine, quo pacto sibi habet annexam malitiam, iuxta doctrinam communem stabilitam suo loco contra admittentes prædestinationem actionis materialis peccati. Aliud est de actione physica peccati prout est à Deo concurrente cum homine, ut impleat munus causæ primæ; quo pacto ne materiale quidem peccatum est, ut sæpe alias dixi. Vide nihil verat, eam vt sic amari à Deo, & inter prædestinationis effectus connumerari.

20 Potissima ergo, eaque celebris huius questionis difficultas est de permissione peccati, an ea sit, aut esse possit effectus prædestinationis. Negant Vazq. 1. p. disput. 93. cap. 2. Arrubal disput. 82. Beccan. tract. 1. cap. 14. quæst. 3. num. 15. Mærat. disput. 39. Veken. disput. 27. cap. 2. Carlet. disput. 44. sect. 3. Idem censet Herice de facto disput. 30. cap. 6. addens, de possibili posse permissionem peccati aliter, quam medio peccato, conducere ad gloriam Prædestinati, sicque esse prædestinationis effectum; vt si Deus alicui reuelet permissionem sui peccati, ex eaque reuelatione moueatur ad se humiliandum. Cum Herice sentiunt Alarc. tract. 4. disput. 4. cap. 5. & Gaspar Hurt. disput. 3. de Prædest. diff. 6. Soar. verò lib. 2. de Concursu Dei cap. 5. ad 4. & lib. 3. de Prædest. cap. 8. Cartagena discursu 10. dub. 2. Molin. 1. p. quæst. 23. art. 2. disput. 3. & ibidem Bann. Nazar. Zumel, Cursus Carmel. Ioan. a S. Th. Gonzal. alijsque Tomistæ communiter, Fasol. dub. 4. Granad. tract. 6. disput. 5. Ruiz disput. 23. de Prædest. Tann. disput. 3. quæst. 3. dub. 3. Franc. Amic. disput. 15. sect. 5. Franc. de Lugo disput. 42. cap. 4. Ribas disput. 4. cap. 8. Albiz tract. 3. disput. 4. sect. 13. Arriag. disput. 38. sect. 4. & alij plures docent, permissionem peccati effectum prædestinationis esse de facto. Limitant tamen Soar. Cartagena, Gonzal. Fasol. Tann. & alij ad permissionem peccati prout conducentem ad humilitatem, aut aliam similem virtutem occasionaliter dumtaxat oriundam ex peccato. Putant enim, non posse à Deo peccatum permitti ex intentione pœnitentiæ faciendæ de illo; supponentes, pœnitentiæ (aliter quam humilitatem) peccatum sup-

ponere essentialiter, atque ita nec posse permissionem peccati esse prædestinationis effectum relate ad pœnitentiæ. Sed hanc limitationem expressè rejciunt. Ruiz. Amic. & ceteri communiter. Contra eamque differit latè Quiros tom. 2. disput. 22. & 23. comprobans multis, posse Deum ante absolute præuissum peccatum efficaciter prædefinire pœnitentiæ de illo.

Suppono primò, permissionem peccati (scilicet obiectiuam de qua sermo est) aliud non esse à negatione auxiliij efficacis, & collatione sufficientis ad non peccandum, supposita potestate ad peccandum. Vnde permissio peccati bonum quoddam est amabile, & cauabile à Deo; de factoque sapissimè amatum, atque causatum, vt est certissimum. Quo fit, vt ex hoc capite nihil permissioni peccati deest, quominus possit esse effectus prædestinationis, vt in confesso apud omnes est.

Hinc suppono secundò, si quando permissio peccati alià viâ, quam medio peccato, conducatur ad gloriam Prædestinati, dubium non esse, quin eâ ratione possit esse effectus prædestinationis. Tota enim difficultas in eo posita est, an casu, quòd permissio peccati non aliter, quam medio peccato, ad gloriam Prædestinati conducatur, vti de facto semper accidit; (eo quòd illa naturaliter aliter, quam medio peccato, non est ab homine cognoscibilis); possit nihilominus esse effectus prædestinationis. Videtur enim non posse: quia Deus illam ad gloriam Prædestinati, ad quam medio peccato est utilis non videtur posse ordinare, nisi amando peccatum; quod ei repugnat. Hinc fit, casum illum ab Herice propositum à nemine posse in controuersiam vacari. Nam, si aliquis circa permissionem peccati sibi reuelatam à Deo aliquem actum virtutis exerceret proficuum ad salutem, quis dubitet, potuisse Deum, ex intentione talis actus, ad quem permissio media sui reuelatione per se conduceret sine interpositione peccati, ipsam permissionem eligere? Quo nihil deesset, vt ea esset prædestinationis effectus.

Suppono tertio, actum internum virtutis bifariam posse supponere peccatum, siue circa illud versari, siue illud respicere. Primò vt obiectum directum. Secundò vt obiectum indirectum, seu connotatum. Primò modo respicit peccatum quilibet actus pœnitentiæ, siue doloris, siue odij de peccato ipso. Secundo modo respicit peccatum actus vindictæ, quo quis vult vel sibi, ipsi, vel alteri aliquid molestum infligere in pœnam, siue pœnitentiam peccati. Necnon quibus actus humilitatis in peccato fundatus, quo quis vel se ipsum tanquam peccatorem contemnit, vel vult contemni ab alijs vt talem; vel sibi vt peccatori omnem despectum, ac velipendium optat, omnemve honorem, æstimationemque detestatur, &c. Vtriusque autem ex istis modis versetur actus virtutis circa peccatum, ipsum respicit essentialiter, vt ex vniuersali doctrina tradita supra disput. 32. quæst. 5. aliasque sæpe tacta constat. Vnde apparet, non bene Soar. & Asseclas diuerso modo philosophari in præfenti de pœnitentiâ, ac de humilitate oriundâ ex cognitione peccati: quasi illa essentialiter respiciat peccatum, hæc verò non item: ambæ quippe citra dubium respiciunt, tametsi diuersis modis, prout dictum est. Possunt tamen nihilominus esse alij actus virtutis ita occasionaliter oriundi ex cognitione peccati, vt nullo respectu sibi intrinsecò respiciant

peccatum ipsam, ut pote quod ex parte obiecti eorum nullo modo se habet; sed eatenus solum ad eorum existentiam occasionaliter conducit, quatenus homo per illius cognitionem excitatur ad tales actus eliciendos; ut quando quis, videns se in tali occasione peccasse, proponit illam fugere, ne iterum peccet, &c.

24 Suppono quartò, actus virtutum, quos homines pro statu presente eliciunt essentialiter respicientes peccatum, essentialiterque subinde connexos cum illo, dumtaxat esse tales, saltem ut plurimum, respectu peccati prout cogniti, atque adeò prout obiectum existentis in sui cognitione; secus prout physice existentis à parte rei. Quia cognitiones, quas homines pro statu presente concipiunt de existentia peccati, saltem ut plurimum, sunt metaphysice fallibiles, quantumvis sint evidentes physice, vel moraliter; existerique proinde possent simul cum actibus virtutum subnixis illis, etiam si peccatum reipsa non esset, uti iudicatur esse per illas. Quare tales virtutem actus cum physica existentia peccati, quam suapte essentia respiciunt prout apprehensam, siue cognitam; tunc solum metaphysice connexerunt, quando cognitiones de illa, quibus nituntur, metaphysice infallibiles fuerint, ut, si quando sint actus fidei diuinae, aut iudicia tantae evidentiae, quanta opus est ad metaphysicam connexionem eorum cum suis obiectis, iuxta doctrinam à nobis traditam in Thoro Scient. disput. 4. quest. 3. Ceterum, quanquam casus isti defacto aut rari, aut fortè nulli sint, ponamus pro maiore firmitate doctrinæ tradendæ in hac quaestione, omnes actus virtutum, suapte essentia respicientes peccatum existens, metaphysice connexos esse, non tantum cum intentionali, sed etiam cum physica, & reali existentia eius. Quibus suppositis sit.

Propositio I.

25 Permissio peccati defacto saepe est effectus prædestinationis tum eius, cui peccatum permittitur, tum etiam aliorum. Idque, quatenus medio peccato conducit ad eorum salutem.

Probatur efficaciter ex Scriptura, & Patribus saepe afferentibus, Deum permittere peccata propter fructum spirituales ex illis prouenturum tum ipsis peccatoribus, tum alijs. Ad Roman. 11. *Concluse enim Deus omnia in incredulitate, ut omnium misereatur.* Ad Galatas 3. *Concluse Scriptura omnia sub peccato, ut promissio ex fide Iesu Christi daretur credentibus.* Ad Rom. 8. *Omnia cooperantur in bonum ijs, qui secundum propositum vocati sunt Sancti, id est, Prædestinatis. Omnia, addit Glosa, etiam peccata.* Et August. lib. de Corrupt. & gratia cap. 9. post medium, *Vsq. adeò profus omnia, ut etiam, si qui eorum deuant, & exorbitant, etiam hoc ipsum eis faciat proficere in bonum; quia meliores redeunt, atque doctiores.* Nam, ut ait ipse August. lib. de Natura, & gratia cap. 28. *Deserit aliquantum Deus, unde superbis, ut scias, non tuum, sed eius esse, & discas, superbus non esse.* Et tract. 37. in Ioan. prope finem agens de peccato Iudæ ait. *Malo eius bene usus est Dominus: radi se pertulit, ut redimeret nos.* Et serm. 124. agens de peccato D. Petri. *Videte ergo, inquit, fratres charissimi, quemadmo-*

dum exigua culpa permittitur subiacere tantus Apostolus, ut emendatus elationis vitio, atque corruptus integro vestiatur moderatioris, & clementia indumento. In quam culpam permissus est cadere Petrus, dicit Gregor. Homil. 21. in Euangel. *Ut is, qui futurus erat Pastor Ecclesie, in sua culpa disceret, qualiter alijs misereri debuisset.* Chrysost. autem in homil. de Adam, & Eua ait. *Præuidit per omnia Deus quanta facere habuit bona de transgressione hominis, & ideo illam permisit.* Et S. Thom. 1. 2. quest. 79. art. 4. *Deus permittit, aliquos cadere in peccatum, ut peccatum suum agnoscentes humilientur, & conuertantur.* Damasc. lib. 2. Fidei cap. 29. ait. *Permittitur quis quandoque in turpem actionem incidere ad emendationem deterioris affectus; verbi causa quis est clarus in virtutibus, & rectè factis suis; huic sinit Deus in adultèrium prolabi, ut per casum in propria infirmitatis cognitionem veniens confiteatur Domino.* Et rursum ibidem. *Interdum interdum quis in malis ad vitam aliorum in melius commutandam.* Similiter Hieron. lib. 2. de Summo bono cap. 29. in medio. *Ideo nonnunquam electi lapsu carnali conuertuntur, ut à vitio superbie sanentur, & carnis vitio humiliantur, ut surgant.* Declarat id ipsum Nysten. Orat. de dormientibus post medium exemplo medici, qui suis monitis salutaribus oppositum persuadere non potens, *Permitteret filio, ut re noxia verseretur, quo morbi molestia, aut dolore aliquo affectum, reque ipsa patenti consilij utilitatem agnoscentem, valetudinisque cupidiores medicamentis suis in pristinum reduceret statum, unde propter stultam cibi pestiferi cupiditatem extidisset.* Nemesius de Facultatibus animæ cap. 44. fine. *Deseritur, inquit, quis ad tempus ad correctionem alterius, ut eius casu ceteri intuentes erudiantur.* Denique Ambrosius agens de Penitentià à David in priore Apologia David. cap. 4. ait. *Alijs quoque prodesse peccatum, possumus comprehendere, & providentià Domini Sanctis obrepisse delicta. Propositi enim ad imitandum nobis sunt; & ideo curatum est, ut & ipsi aliquando laberentur.* Et paulò post. *Præterit igitur panis per illos Dei gratia, ut nobis ad imitationem vitiorum feret disciplina; & sicut innocentia, ita & penitentià magisterium de eorum actibus sumeremus.* Mitto alia.

Respondent Vazq. & Herice, Scripturam, & Patres ad modum vulgarem loquendi se accommodare; iuxta quem particula *ut* non finem operantis, sed euentum ex operatione sequutum significare solet. Qua ratione D. Petrus. Actor. 1. dixit, *De quo præuaticatus est Iudas, ut abiret in locum suum.* Cùm tamen Iudas id non fecerit ex intentione abeundi in talem locum. Hæc tamen solutio non satisfacit. Primò; quia quoties Scriptura, & Patres in propria significatione accipi possunt citra incommodum, uti in præfati accidit, non est confugiendum ad minus propriam. Secundò; quia sapies adiungunt Patres alias particulas, quæ manifestè indicant sensum causalem, videlicet, *ideo, cur, &c.* Et sanè, loqui Patres in sensu causali in peris que locis citatis, ex ipsis eorum verbis, atque contextu adeò videtur notum, ut, re sincerè inspecta, non videatur posse negari.

Aliter respondet Arrubal. Nempe, permissionem peccati eligi quidem à Deo interdum ex intentione dandi humilitatem; quia vitilis est ad ostendendam infirmitatem hominis. Hæc tamen

men aliter, quam per peccatum, cognosci posse, nempe in ipsa tentatione, & multitudine prauarum cogitationum; quia peccatum præcedunt. Minus satisfacit hæc solutio. Quia Patres expressè loquuntur de humilitate, aliove spiritali fructu capiendo ex cognitione ipsius peccati commissi, vt ex relatis eorum verbis notum est. Et quidem ad alios fructus, qui ex tentatione præcisè colligi possunt, permissio peccati non conducit; tum quia quauis tentatio sine permissione peccati potest existere; tum quia tentatio, non per permissionem peccati, sed per se ipsam innouescit. Imo verò permissio peccati naturaliter aliter, quam mediâ experientia ipsius peccati commissi, cognosci non potest.

28 Quæ cum ita sint, probò iam, ex mente Patrum nihil deesse permissioni peccati, quominus possit esse, & sit defacto prædestinationis effectus. Quoniam, vt constat ex doctrina quæstionis præcedentis, quidquid re ipsa qualibet ratione conducit ad gloriam Prædestinati proximè, vel remotè; effectus est prædestinationis eius, si aliàs ex intentione gloriæ ipsius sit amabile à Deo amore speciali erga Prædestinatum; quæ sunt conditiones requisitæ quæst. 1. Sed permissio peccati re ipsa conducit ad gloriam Prædestinati, quatenus causa, aut occasio est humilitatis, aut alterius virtutis oriundæ ex cognitione peccati, qua promeretur Prædestinatus gratiam, & gloriam; & aliàs, contestantibus Patribus, ex affectu talis virtutis, & consequenter magis remotè ex intentione gloriæ Prædestinati amatur à Deo; idque, quia præuidetur in talem virtutem, & consequenter in ipsam gloriam re ipsa influxura, seu conducitura: quod est, amari affectu speciali erga Prædestinatum. Ergo nihil deest permissioni peccati, quominus possit esse, & sit defacto effectus prædestinationis.

29 Sed superest modò declarandum, quomodò permissio peccati possit amari à Deo ex intentione virtutis oriundæ ex cognitione peccati, atque adeò supponentis peccatum existens, prout attestantur Patres, quin ipsum peccatum ametur. Videtur enim, id esse impossibile; quia permissio peccati, non per se immediatè, sed medio peccato, est utilis ad talem virtutem. Videtur autem repugnare, vt medium remotum ex intentione finis ametur, non amato proximo, per quod dumtaxat conducit ad ipsum finem.

30 Docti Recentiores, qui nobiscum in sententiâ conueniunt, censent, permissionem peccati prout utilem ad virtutem circa peccatum exercendam ex intentione ipsius virtutis amari à Deo non posse, non amato peccato; quia non est utilis, nisi mediò peccato; atque adeò nec posse à Deo eligi ex tali fine per electionem, quam appellant formalem. Aut posse amari, non vt utilem ad talem virtutem, sed ex alio moriuo, ita tamen, vt intentio ipsius virtutis influat in huiusmodi amorem, eâ ratione, qua actus imperans influat in imperatum: quem propterea amorem electionem materialem permissionis peccati appellant; sufficientemque esse, arbitrantur, vt per illum permissio peccati ex fine supradictæ virtutis amari dicatur. Non placent. Primò; quia huiusmodi electiones materiales non sunt possibiles in Deo, eo quod intentio finis non valet voluntatem intendentis mouere ad alium actum, præterquam ad electionem formalem, vt supra disp. 36. quæst. 4. proposit. 5. probatum est. Secundò; quia testimonia Patrum producta, planè signifi-

cant, Deum per electionem formalem eligere permissionem peccati. Nam velle permittere peccatum, vt homo humilietur, cauior euadat, aut penitentiam agat, nihil aliud sonat iuxta proprietatem sermonis, quam velle permissionem peccati, vt utilem ad eos fines. Si enim Deus non veller permissionem peccati vt utilem ad humilitatem hominis, sed tantum vt utilem ad ostensionem sui dominij, estò desiderium humilitatis hominis in volitionem permissionis peccati re ipsa influeret, non diceretur Deus, aut certè improprie diceretur; velle permittere peccatum, vt homo humiliaretur; sed tantum, vt ipse eâ permissione suum dominium ostentaret. Tertio; quia incommodum, quod Recentiores vitare intendunt suâ electione materiali, certè non vitant. Si enim permissio peccati, vt dicunt, nequit amari sine peccato prout utilis ad humilitatem; quia tantum est veils ad illam mediò peccato. Neque intentio humilitatis poterit ob eandem rationem mouere ad amorem permissionis peccati, qui sit electio materialis, nisi mouendo etiam ad amorem peccati. Nulla quippe congrua ratio potest excogitari, cur utilitas remota ad finem possit causari sine proximâ per intentionem finis, & non possit amari sine proximâ per electionem formalem. Quandoquidem utilitas remota sine proximâ non minùs videtur inutilis respectu intentionis valentis solam mouere ad id, quod est vile; quam respectu electionis formalis valentis tantum amare, quod vile est.

Dicendum ergo est, Deum per electionem formalem optimè posse amare permissionem peccati vt utilem remotè ad virtutem circa peccatum exercendam, nullatenus amato peccato, sed connotato dumtaxat prout aliunde extituro, nimirum ab arbitrio creato. Quia medium remotum optimè potest ex intentione finis eligi formaliter vt utile ad finem mediata utilitate, nullatenus volitâ, sed connotatâ tantum utilitate mediij proximi, præsertim, quando medium proximum ab intendente finem præuidetur aliunde extitutum ex hypothesi, quòd ab ipso ponatur existens medium remotum; prout supra disput. 36. quæst. 4. proposit. 6. vniuersè monstratum est. Recognoscatur doctrina tradita ibi, & ad rem applicetur, iuxta quam Deus præuidens futurum peccatum, & ex peccato virtutem, & ex virtute gloriæ ex hypothesi, quòd ponatur peccati permissio, optimè potest ex efficaci intentione gloriæ eligere, decernereque efficaciter ponere permissionem ipsam vt coniungendam cum illis tribus suo ordine, (quo pacto est speciale bonum Prædestinati); quin opus sit, vt per eiusmodi electionem aliquod eorum ametur; tamen omnia tria necessariò connotari vt futura debeant. Dabit his lucem solutio argumentorum, de quibus postmodum. Quomodò autem Deus citra omne incommodum possit velle efficaciter auxilium inefficax prout inefficax inclusum

in permissione peccati supra
disp. 40. quæst. 4. expositum,
atque probatum à
nobis est.

Propositio 2.

32 Permissio peccati, non solum relatè ad humilitatem per lapsum acquirendam potest esse prædestinationis effectus, sed etiam relatè ad poenitentiam, & ad quamlibet aliam virtutem connexam cum peccato.

Probatür propositio primò ex Patribus supra citatis. Quorum plerique apertè significant, finem permissionem peccati aliquod bonum virtutis esse supponens suoque conceptu existentiam peccati, connexamque subinde cum illa: & aliqui de ipsius peccati poenitentiam loquuntur expressè. Secundo probatur ratione. Quia Deus præintendens poenitentiam, ad illamque ordinans ut medium permissionem peccati, non propterea cogitur amare peccatum, adhuc virtualiter; ut ex dictis proposit. 1. & ex argumentorum solutione constabit. Ergo nihil est, quod impediatur, permissionem peccati esse prædestinationis effectum, etiam relatè ad poenitentiam, ad aliamve virtutem suam naturam supponentem peccatum, seu cum illo connexam. Tertio probatur ad hominem contra Soar. & suos concedentes, humilitatem peccatoris sapè esse finem intentum à Deo in permissione peccati, (ut expressè Patres affirmant); & id negantes de poenitentia. Nam, ut vidimus suppositione tertia, humilitas capta ex peccato non minus est connexa cum illo, quam poenitentia, tametsi diverso modo diversitate, quæ ad rem non interest, ut est notissimum.

33 Restat igitur, ut argumenta diluamus, quæ nobis ad Adversarijs obijci solent. Sit primum. Qui vult efficaciter finem, tenetur velle etiam media necessaria ad finem. Sed tale est peccatum respectu actus poenitentia. Ergo Deus præintendens poenitentiam non potest non velle peccatum. Nec valet, quod respondent aliqui, peccatum non esse medium influens in poenitentiam, sed potius materiam per poenitentiam destruendam; atque adeo non opus esse, ut illud ametur ab intendente poenitentiam. Quoniam intentio efficax finis ad id omne amandum necessitat, sine quo finis intentus neque obtineri potest, neque existere. Certum est autem, poenitentiam sine præexistente peccato neque haberi, neque existere posse; estò sit illud materia per poenitentiam destruenda. Nam hoc quid interest? cum destructioni rei essentialiter rem ipsam destruendam supponat. Respondeo ex doctrina tradita disput. 36. quest. 4. proposit. 2. qui vult efficaciter finem, tunc solum necessitari ad volendum id, sine quo finis esse non potest, quando illud aliunde futurum non prævidet aut absolutè, aut sub conditione alterius medij ab ipso ponendi. Et quoniam Deus, dum efficaciter poenitentiam prædestinat, prævidet peccatum futurum à voluntate humana, casu, quod ipse illud permittat; idcirco ex intentione poenitentia efficaci dumtaxat tenetur Deus ad permittendum peccatum; nec opus est, ut illud amet aliquo modo. Postquam enim à Deo permissione peccati, reipsa, & infallibiliter existet peccatum: quod solum, & non amplius exposcit intentio efficax poenitentia.

34 Secundo arguitur. Qui vult efficaciter rem connexam, virtualiter censetur velle terminum

connexionis eius. Ergo Deus volens efficaciter poenitentiam, virtualiter, vult peccatum, cum quo ipsa connectitur. Quod etiam Deo repugnat. Distinguo antecedens. Qui vult efficaciter rem connexam, censetur velle virtualiter terminum connexionis eius, quando hunc non prævidet aliunde existentem, aut exiturum; transeat, quando prævidet; nego. Et nego consequentiam. Alioquin nec post præsum exitens absolutè peccatum liceret, velle efficaciter poenitentiam, de illo. Quod est absurdum.

Tertio obijcitur. Prædefinitio efficax poenitentia impedit eius libertatem. Ergo permissio peccati relatè ad poenitentiam effectus prædestinationis esse non potest. Nego antecedens. Quia nulla prædefinitio intentionis impedit libertatem actus prædefiniti, ut abundè confeci disput. 39. quest. 2. Adde, hæc argumenta, etsi probarent, quod assument, nihil ad rem præstare, stando in sententia non admittente prædefinitiones. Iuxta quam, ut permissio peccati sit effectus prædestinationis relatè ad poenitentiam, satis est, hanc præintendi à Deo simplici affectu.

Quarto obijcitur. Si Deus intenderet poenitentiam ante præsum absolutè peccatum, non posset displicere, imò nec posset non complacere de existentia peccati. Quia amans finem, præfertim efficaciter, nequit displicere, nec non complacere de illo, sine quo finis esse non potest: sicut nec potest non displicere de impedimento opposito, quale esset hic carentia peccati: eo quod amor efficax finis odium est, saltem virtuale, eorum omnium, quæ impedirent consequentiam finis. Respondeo, Deum amantem poenitentiam ante præsum absolutè peccatum optime posse simul displicere de existentia peccati, non quidem efficaci, sed inefficaci displicentia: sicut displicet, quando amat poenitentiam post præsum absolutè peccatum. Si enim de eodem obiecto potest esse simul amor efficax, & displicentia simplex, ut patet in projiciente suas merces in mare ad evadendam mortem; cur non poterunt simul esse amor efficax vnius obiecti, & simplex displicentia alterius cum quo primum connexam est? Ex quo patet, nullo ritu teneri Deum, amando efficaciter poenitentiam siue ante, siue post prævisionem absolutam peccati, ad complacendum, adhuc simpliciter, de existentia peccati: sicut nec tenetur displicere de carentia peccati. Nam amor efficax finis tunc ut summum est odium virtuale eorum, quæ impedirent consequentiam finis, quando ea aliunde non prævidentur auferenda, seu non ponenda. Quod in nostro casu non evenit.

Quinto obijcitur. Amor efficax poenitentia nullatenus potest componi cum odio efficaci, atque impeditivo peccati. Ergo amor efficax poenitentia est amor virtualis peccati. Antecedens est certum. Quia cum poenitentia nequeat esse sine peccato, repugnat, affectum cum poenitentia connexam, qualis est amor efficax eius, componi cum affectu connexo cum negatione peccati, qualis est odium efficax ipsius peccati. Probatür ergo consequentia. Quia duo affectus non pugnant inter se, nisi versentur formaliter, vel virtualiter circa idem obiectum. Hoc argumentum, si quid probaret, probaret etiam, amorem efficacem poenitentia supponentem absolutam prævisionem peccati; necnon amorem efficacem permissionis peccati, qui supponit prævisionem conditionatam eius, esse amores virtuales ipsius peccati.

cati: (quod est absurdum): quia uterque essentia iter est incompatibilis cum odio efficaci peccati. Nego igitur consequentiam primi enthymematis, & eius probationem. Quia, ut duo affectus inter se pugnent, non opus est, ut formaliter, vel virtualiter versentur circa idem obiectum, ut patet in exemplis adductis. Itaque amor efficacis penitentiae connexa cum peccato, ut summum est amor virtualis alicuius, cui infallibiliter prævidetur annexum peccatum. Qualis est eius permissio.

38 Sexto obijcitur. Ex intentione penitentiae nequit amari permissio peccati, nisi ut utilis ad penitentiam. Sed non est utilis, nisi medio peccato. Ergo ex intentione penitentiae non est amabilis sine peccato. Huic argumento satisfeci num. 31. repudiata num. 30. solutione exhibitâ à Recentioribus.

39 Septimo obijcitur. Effectus prædestinationis debet esse gratia, & beneficium Prædestinati. Sed talis non est permissio peccati; cum potius sit negatio gratiæ. Ergo. Distinguo maiorem. Effectus prædestinationis debet esse gratia, & beneficium Prædestinati intrinsecè & ratione sui; nego: intrinsecè, vel casualitè, sive occasionalitè; concedo. Et, distinctâ eodem modo minori; nego consequentiam. Itaque est permissio peccati in se præcisè non sit gratia, est tamen quatenus est occasio humilitatis, feruoris, vel penitentiae, atque adeo etiam gloriæ Prædestinati. Sed instabit aliquis. Permissio peccati non est occasio eorum bonorum, nisi medio peccato. Ergo potius est mala, quam bona Prædestinato. Cui melius est non peccare, quam lucrari ea omnia bona, quæ obtinentur ex peccato. Ergo nequit esse eius beneficium, atque adeo nec prædestinationis effectus. Respondeo, est permissio peccati reipsâ sit Prædestinato magis mala, quam bona, ratione eorum, quæ ex ea sequuntur, posse nihilominus eam esse effectum prædestinationis eius. Primum; quia reipsâ conducit in gloriam, quod est in ea magnum bonum, est coniunctum cum maximo malo. Quo iure vel de ipso peccato dixit August. lib. 14. de Ciuitate Dei cap. 13. *Audeo dicere, superbis esse vile cadere in aliquod apertum, manifestumque peccatum, vnde sibi displiceant.* Secundò; quia, prout venit à Deo, qua ratione est gratia, & beneficium, simpliciter est bona. Quia Deus nullo modo est causa mali, quod illa secum fert; cum tamen sit causa per se bonorum, quæ ex illa sequuntur, hoc ipso, quod ex eorum intentione, non item ex intentione peccati, deernit illam. Vide dicta in simili supra disput. 40. quest. 3.

40 Octauo obijcitur. Si permissio peccati est effectus prædestinationis, sequitur, posse vnumquemque sibi, vel alteri desiderare; atque etiam petere à Deo permissionem peccati. Cum tamen oppositum sit petendum iuxta illud Orationis Dominicæ. *Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos à malo.* Sequitur etiam, Christum Dominum nobis permissionem peccati promeruisse; ad idque mortuum esse, ut homines labi in peccata sincerentur. Quod videtur absurdum. Ad hoc argumentum omnes tenentur respondere. Quia, licet permissio peccati non possit esse prædestinationis effectus (quod forsitan nemo negare potest loquendo iuxta dicta num. 22.) attamen omnes tenentur confiteri, eam esse obiectum bonum, & ex aliquo sine honesto amabile à Deo ef-

ficaciter. Ex quo eadem vi potest inferri, illatum sub desiderium nostrum, & orationem, tum sub Christi merita posse cadere. Respondeo ergo, neminem posse sibi desiderare, aut petere ex vilo sine permissionem peccati. Quia omnes peccatum proprium totis viribus tenentur fugere, ne dum non expetere, & mediâ oratione procurare occasionem, ex qua illud infallibiliter est sequaturum, qualis est peccati permissio. Nec refert, hanc à Deo efficaciter posse amari. Quia plura licent Deo, quæ homini licita non sunt. Ob id præscribitur in oratione Dominicâ, ut postulemus à Deo, ne nos sinat labi in peccatum. Sic sentit Ruiz disput. 23. sect. 1. nu. 9. Et docti Recentiores. Caterum, quanquam nemo possit vnquam licitè desiderare, aut petere permissionem peccati proprij ob strictam obligationem, quam vnusquisque semper habet ad euitandum, seu impediendum proprium peccatum; at permissio peccati alterius, non est, cur non possit homo aliquando licitè desiderare, & petere, ex honesto aliquo sine, ut docet Herice vbi supra, & docti Recentiores. Quia iuxta communem doctrinam Theologorum in Tractatu de Scandalo, non semper tenetur homo euitare, seu impedire peccatum alterius, sed aliquando potest illud permittere, etiam ponendo positiuè occasionem, ex qua illud præuidet sequaturum, sicque præbendo occasionem, ut dicunt, scandali patiti alterius. Quia hoc ex rationabili causâ iuxta sententiam omnium licitum est. Hoc autem ipsum est, posse hominem licitè velle efficaciter permissionem peccati alterius. Poterit igitur & illam petere, quando ratioabilis causa adfuerit ad vtrumque. Quod si id purus homo licitè potest, multo potiori iure dicendus est Christus Dominus potuisse. Quem propterea saepe petuisse, impetrasse, & promeruisse permissiones peccatorum conformando se voluntati Patris propter bona ex illis hominibus prouentura, aut etiam propter alia motiua voluntatis Paternæ, dubitabile non videtur. Videatur Herice loco citato.

QVAESTIO IV.

Quæ dona Supernaturalis ordinis sint prædestinationis effectus.

Vix est in hac quæstione dissidium alicuius momenti. Ob id materiam eius percurram breuiter.

Propositio I.

Omne donum supernaturale gratiæ de facto conducens ad gloriam Prædestinati effectus est prædestinationis eius. Ita docent omnes Theologi contra vnum Gabrielem malè censentem, solam gloriam dicendam esse effectum prædestinationis propriè sumptæ. Videantur Molina 1. par. quest. 23. art. 2. disput. 3. Valent. ibid. punct. 3. Fasol. ibid. du. 2. Vazq.